

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 jutraj.

Uredništvo: Ulica Sv. Franciška Asiškega št. 20, I. nadst. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nefranciskana pisma se ne sprejemajo in rokopi si se ne vračajo.

Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. Lastnik konsorcij lista „Edinost“. — Tisk tiskarne „Edinost“, vpisane zadruge z omejenim poročilom v Trstu, ulica Sv. Franciška Asiškega št. 20.

Telefon uredništva in uprave št. 11-57.

Naročnina znaša: Za celo leto . . . . . K 31-20  
za pol leta . . . . . 15-60  
za tri mesece . . . . . 7-80  
za nedeljsko izdajo za celo leto . . . . . 6-20  
za pol leta . . . . . 3-60

# EDINOST

Posamezne številke „Edinosti“ se prodajajo po 8 vinarjev, zastarele številke po 10 vinarjev.

Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone. Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov . . . . . mm po 10 vna  
Osmrtice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov . . . . . mm po 20 vna

Oglasi v tekstu lista do pet vrst . . . . . K 20,—  
vsaka nadaljnja vrsta . . . . . 2,—

Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.

Oglase sprejema inšeratični oddelček „Edinosti“. Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno je upravi „Edinosti“ — Plača in toži se v Trstu.

Uprava in inšeratični oddelček se nahajata v ulici Sv. Franciška Asiškega št. 20. — Poštoupravnični račun št. 841.652.

## Pregled najnovejših dogodkov.

Ruska bojišča. — Nobenih posebnih bojnih dogodkov.

Na italijanskem, macedonskem in turškem bojišču nič novega.

Zapadna fronta. — Bitka pri Arrasu se nadaljuje. Delni uspehi Angležev, ki napadajo s premočjo. Živahni topovski boji ob Aisni pri Reimsu. Posrečen nemški sunek pri Ypernu.

Razno. — Demisija vojnega ministra Krobatina. — Bolgarska prekinila odnosaje z Ameriko. — Vplivi nemško-ameriškega vojnega konflikta na Srednjo in Južno Ameriko.

## Avstrijsko uradno poročilo.

DUNAJ, 10. (Kor.) Uradno se razglša: 10. aprila 1917.

Vzhodno in italijansko bojišče. — Nobenih posebnih dogodkov. Jugovzhodno bojišče. — Južno Ohridskega jezera so privedle naše napadne čete par Francozov iz sovražnih jarkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba: pl. Höfer, fml.

## Nemško uradno poročilo.

BEROLIN, 10. (Kor.) Veliki glavni stan. 10. aprila 1917.

Zapadno bojišče. — Fronta prestolonaslednika Rupprehta: Bitka pri Arrasu se nadaljuje. Po večernem delovanju velikih mas artiljerije in minov so Angleži večeraj jutraj po skrajno srditem topovskem napadu naskočili naše črte v širini 20 km. Po hudem boju se jim je posrečilo, da so prodrli v naše postojanke ob cestah, vodečih iz Arrasa. Prebitje fronte se jim ni posrečilo. V živnem vztrajanju proti premoči ste imeli dve naši diviziji znatne izgube. Jugovzhodno Yperna so prodrele naše napadne čete preko tretje angleške črte, razstrelile nastanišča in se vrnile s 50 ujetniki, z strojnimi in minovkami. — Prestolonaslednikova armada: Francoski napad pri Laifauxu, severovzhodno Solsonsa, se je razbil v našem ognju. Ob Aisni in pri Reimsu je bilo od polne dalje bojno delovanje artiljerije zelo živahno. V zapadni Sampanji, na obeh straneh Fresnesa, je bilo pri poizvedovalnih sunkih ujetih 36 Francozov. — Armada vojvode Albrehta Virtemberskega: Nobenih blistvenih dogodkov.

Vzhodno bojišče. — Pri zarnem ognju in neznatnem delovanju v predozemlju je položaj netpremenjen.

Macedonska fronta. — Nič novega.

Prvi generalni kvartirni mojster: pl. Ludendorff.

## Bolgarsko uradno poročilo.

SOFIJA, 9. (Kor.) Generalni štab poroča: Macedonska fronta: Naše postojanke na zapadnem bregu Dojrankega jezera in južno Gjevgjelije so bile od časa do časa precej močno obstreljevalne. Na ostalih odsekih pišč topovskih ogenj. Južno Gjevgjelije je poizkušal oddelek sovražne pehote prodreti proti našim postojankam, a je bil takoj pregnan z ognjem. — Rumunska fronta: Nič važnega.

Turško uradno poročilo.

CARIGRAD, 9. (Kor.) Iz glavnega stanja se poroča: Na nobeni fronti nobenih važnih dogodkov.

HINDENBURG O POLOŽAJU OSREDNJIH VLASTI.

BEROLIN, 10. (Kor.) Glim. Hindenburg se je napram berlinskemu zastopniku španskega lista „Vanguadia (Barcelona), Doniguazu Rodinu, izrazil sledeče: Ako je bila neomejena podvodniška vojna sklenjena kljub možnosti pomoči Amerike za entento, je bilo to pač proračuneno. Ameriške vojne dajatve so zavzele že tak obseg, da ni misliti še na večjega. Vrh tega namerava Amerika postaviti sedaj ar-

madno 500.000 do 2.000.000 mož. Oborožiti tako armado in zalagati obnem entento v dosedanjem obsegu, pa nikakor ni mogoče. Materijalna pomoč v doglednem času ne bo več velika. In da se ta vedno zmanjšuje, to je naloga naših podvodnikov. Ako dosedaj angleško brodovje s pomočjo francoskega, italijanskega, ruskega in japonskega ni mogla biti kos podvodniški nevarnosti, ji tudi Amerika ne bo. Ententa nima nobenega orožja proti podvodnikom in pomorska zopora vedno bolj učinkuje. Čim več ladij bo na morju, tem večja bo podvodniška nevarnost. Celo pri intenzivnem delu in največji podpori ententnih držav ni pričakovati, da bi v najboljšem slučaju pred koncem leta zamogli spraviti Amerikanci v Evropo ekspedicijski zbor večje sile. Tudi mi smo ukrenili vse potrebno. Fronta je zgrajena tako in zasledena v taki meri, da general Brusilov tudi ob najbrezobzirnejšem žrtvovanju moštva ne bo dosegel nobenega uspeha. Da dogodki v Rusiji še pospešijo naš načrt, tega ne more več tajiti niti najhujši optimisti entente. V preteklem letu se iz strateških vzrokov nismo poslužili rezerv, da bi preprečili napad Brusilova. Kljub temu smo odbili angleško-francoski napad. A danes je položaj drugačen. Zapadna fronta je tako močna, da vzdrži lahko vsak napad. Ob absolutni sigurnosti vseh front razpolagamo sedaj za sunek na poljubni točki s prosto razpoložljivo armadno rezervo, ki je tako močna in krepka, kakor v nobenem trenutku vojne. Po dvemesečni podvodniški vojni vam je lahko povem, da je bil naš račun pravilen. Pot, ki smo si jo začrtali, vodi k zmagi. Sedaj stojimo z zavezniki združeni in osamljeni hladnokrvno pred svetom. Razmišljali smo o vseh možnostih in si izbrali ono pot, ki vodi do zmage in mira.

Vojna z Ameriko.

VOJNO STANJE MED AVSTRIJO IN AMERIKO.

WASHINGTON, 9. (Kor.) Reuterjev urad poroča: Poslovodja avstroogrškega veleposlanstva je zahteval svoje potne liste.

NEWYORK, 9. (Kor.) Reuterjev urad poroča: Oblasti so zaplenile vse avstrijske in ogrske parnike v ameriških pristaniščih.

Prekinjenje odnošajev med Bolgarsko in Ameriko.

LONDON, 9. (Kor.) Reuterjev urad poroča: Listi javljajo iz Washingtona, da je Bolgarska prekinila diplomatske odnose z Združenimi državami.

Volno stanje med Kubo in Nemčijo.

PARIZ, 9. (Kor.) Agence Havas poroča iz Havane: Predsednik je podpisal proglasitev vojnega stanja z Nemčijo.

HAVANA, 9. (Kor.) Reuter javlja: Vlada je zaplenila tri tu internirane nemške ladije in aretirala njih posadke. Govori se, da se bo nastopilo enako tudi z obema nemškima ladjama, ki ste internirani v Cienfuegosu in St. Jagu.

Republika Panama proti Nemčiji.

PANAMA, 8. (Kor.) Reuter javlja: Predsednik republike Panama je podpisal proklamacijo, v kateri zagotavlja Združenim državam pomoč Paname v obrambi prekopa. Predsednik bo dvžvel vsem nemškim konzulom exequatur. Nemški podaniki bodo v slučaju zarot aretirani.

GIBANJE V JUŽNI AMERIKI.

LIMA, (PERU) 8. (Kor.) Reuter javlja: Listi razpravljajo o vstopu Amerike v vojno in stališču Paname, s čimer se je v zvezi z uničenjem ameriškega parnika »Parana« približal trenutek, ko bo Južna Amerika vsled škod, povzročenih po Nemčiji, morala ukreniti formalne sklepe.

SAN JAGO DE CHILE, 9. (Kor.) Reuter javlja: Javno mnenje je radi položaja v Braziliji in radi uničenja parnika »Parana« razburjeno. V političnih krogih se mnogo razpravlja o sklepu Kube in stališču Paname. Mnogi menijo, da bo ta ali oni vzrok dovedel do tega, da bo smatral Čile za potrebno, da se udeleži boja proti Nemčiji.

Pariza v Nancy trajalo dolgo in je bilo tudi zelo drago.

Čevljar pa je bil tudi ubožen in ni mogel niti sam priti po hčer, niti poslati delnarja za potovanje. V tem obupnem položaju je Pavlina Pigeotova poizkušala najti zaslужka s šivanjem in ga je tudi našla. Pogumno je začela delati, da bi si, četudi stradalajo, prislужila za vožnjo domov potrebni denar.

Tedaj jo je srečal Brichet. Zdelo se mu je, da bi mu lepa hči ubogega čevljarja mogla biti kar najdražestnejša ljubimka. Zato je poslal svojega zvestega Colarda zopet k njej, da bi ji v njegovem imenu stavil precej veliku dobo potnudo.

Colard je bil, kakor že povedano, spreten in zvest služabnik, bil pa je tudi pošten in za tako sramotno ulogo zelo malo sposoben človek. Uspeha ni mogel doseči, in to ne samo zaradi svoje nesposobnosti za take posle, kajti tudi kakemu spretnejšemu bi se bil tu izjalovil vsak poizkus,

kajti Pavlina je bila res čednostno dekle. V sled nepričakovanečja dpora še bolj razvnet, se je Brichet sedaj resno zaljubil in se je odločil, da ono, ki jo je prejel hotel imeti le za ljubimko, sedaj v resnici poroči. Izpočetka se je nekoliko bal tega sklepa. Kako naj bi on, milijonar, obče spoštovani odvetnik, poročil hčer čevljarja-krapca, katerega bi potem moral imenovati svojega tasta! Fej! Ker pa je končno le zmaga la lubezen v njegovem srcu, je Brichet vendar našel izhod, da je mogel spraviti svojo lubezen s svojo ničemurnostjo.

Poslal je namreč svojega zvestega Colarda kar najhitreje v Nancy k čevljarju Pigeotu, in Colard se je tudi kot spreten sel vrnil že po preteku desetih dni z očetovim privoljenjem za poroko in z njegovim zagotovilom, da ne bo nikdar več hotel videti svoje hčere, če se mu izplačuje letna renta šeststo liver.

(Dajte.)

Novi rusiji.

Enakopravnost v Finski. — Trgovina z žitom državni monopol. — Upravne reforme.

KODANJ, 9. (Kor.) Po vestih iz Petrograda je finski senat sprejel zakonsko predlogo, po kateri dobe ruski državljani v Finski enake pravice kot Finci. Zakonska predloga se je izročila finskiemu deželnemu zboru. — Predloga o uvedbi državnega monopola za trgovino z žitom, ki jo je predložil poljedelski minister v dumi, je bila po kratki razpravi sprejeta soglasno. — Ministrstvo za notranje stvari je sestavilo komisijo, ki bo izdelala re-

formo za upravo baltskih provincij na podlagi samouprave Estoncev in Letov. Komisiji pripadajo tudi člani dume in drugi zastopniki baltskih provincij.

Finski deželni zbor.

AMSTERDAM, 9. (Kor.) „Allgemeen Handelsblad“ poroča iz Petrograda: Finski deželni zbor se je po daljšem odmoru zopet sestel. Za predsednika je bil izvoljen socijalist Mammet.

Pogajanja med Anglijo in Rusijo glede odstopa ruskega ozemlja.

LONDON, 10. (Kor.) Reuterjev urad javlja: Glasom poročil iz Haparande se vedno bolj razširjajo vesti o pogajanjih angleške vlade z izvrševalnim odborom v Petrogradu glede zasedanja ozemlja na severu Rusije po Angliji kakor tudi glede odstopa ruskih ozemelj Angliji, posebno ozemelj, ki so sedaj zasedena po nemških četah. Anglija zahteva garancij za to, da zastavi Rusija vse sile in sredstva, da kar najhitreje osvobodi ta ozemlja.

Minister Kerenski o nalogah Rusije.

PETROGRAD, 9. (Kor.) Pravosodni minister Kerenski, zastopnik demokracije v provizorični vladi, je imel na veliki skupščini vojaških zastopnikov govor, v katerem je najprej zavračal gotove kroge, ki skušajo zasejati spor med njim in rusko demokracijo, in nato izjavil: »Jaz ne zapustim poprej svojega mesta, dokler ne bo zagotovljeno, da je edini politični režim v Rusiji demokracija republika, ker sem pri vladi kot zastopnik demokracije. Vlada bo objavila v kratkem izjavo, da se Rusija odpoveduje vsakemu načrtu osvojevanja ozemelj in da bo branila pridobljene svobode do skrajnosti.« Minister govor je napravil na poslušalce velik vtis. Ministru je bila izražena soglasna zaupnica.

DEMISIJA VOJNEGA MINISTRA KROBATINA.

DUNAJ, 10. (Kor.) Večerni listi poročajo, da je vojni minister Krobatin ponudil cesarju svojo demisijo, ki je bila sprejeta.

DUNAJ, 10. (Kor.) Cesar je izdal sledeče lastnoročno pismo: »Ljubi generalni polkovnik baron Krobatin! Sprejemajoč Vašo prošnjo za odpuščanje mesta Mojega vojnega ministra, Vas imenujem za armadnega poveljnika in Vam izrekam v hvalešno spoštovanju Vaših zaslug Moje posebno trajno priznanje. — Laksenburg, 8. aprila 1917. — Karel I. r. Czernin I. r.

Izgube Italijanov na ofiricjih.

DUNAJ, 10. (Kor.) Iz vojnega poročevalskega stana se javlja: Glasom privatne statistike so Italijani od izbruha vojne izgubili na mrtvih: 13 generalov, 130 polkovnikov in podpolkovnikov, 218 majorjev, 1114 stotnikov, 998 nadporočnikov in 3569 poročnikov.

Narodnost, narodna zavest, politika.

Nekoliko pouka tudi izvestnim slovenskim bralcem, ki jim je narodna ideja že »premagano« stališče, in pa kritikom, ki vse bolje znajo — besedo!

Bivši nemški kancelar grof Bülow je izrekel v nekem znamenitem govoru leta 1903 v nemškem rajstagu: »Samo tisti narodi in stanovi se pomikajo naprej, ki verujejo v svojo zvezdo!« Verovati v svojo zvezdo pa morejo le tisti narodi, ki imajo narodno zavest, kakor dokazuje poljski publicist Julij Tenner v časopisu »Polen«. Piše:

»Narodna zavest je glavni sestavni element narodnosti. Vsi drugi njeni elementi — klima, plemo, jezik, zgodovina, običaji, zakoni itd. — imajo pomembnost druge vrste. Kajti, ako tudi ni enega ali več teh elementov, vendar ne more to preprečiti, da se kaka narodnost razvija, dokler je izrazite volje v tistih, iz katerih narodnost obstoji, to je: dokler jih spaja zavest, da pripadajo tej narodnosti!« Gospodovale pomembnosti narodne zavesti je iskati v silni moči, ki jo vsebuje vsaka zavest. Zavest, da je človek svoboden, srečen, zadovoljen, deluje, da je človek v resnici svoboden, srečen, zadovoljen. V narodni zavesti naroda je njegova življenjska moč, ki se more primerjati s semenom, ki je bilo skozi stoletja skrito v grobu piramide, ki pa začne kaliti, čim je obsejavo prvi solnčni žarki. Ta čvrsta razvita narodna zavest je, ki je istokot čuvala spomin na minolost, kakor je ohranjala nado v bodočnost, vkljub nasilnemu razkosanju in trikratni razdelitvi Poljske, ohranila v poljski narodni duši edinstvo, a živi in izraziti poljski individualnosti možnost razvoja.«

Narodna zavest je vir in kazi pot skupnega narodnega dela, pri katerem pripada politiki posebno ugledno mesto. Tako je uči Bismarck, torej avtoriteta prvega reda. Bismarck pač ni bil nikak sanjač, fantazist, ni se lovil za utopijami, ni bil nikak sentimentalci, niti se ni strašil nedosednosti v politiki, marveč je vedno ukrepal tako, kakor se mu je zdelo, da bo prav, dobro in koristno. Če on trdi, da je narodna zavest življenjski element, vir in

kazipot za vsak narod, potem mora biti to že — res!

Z besedo in v pismu je Bismarck čisto naglašal, da bi se sramoval, ako bi bil v svojem položaju doktrinar. S hvaležnostjo sprejema, če se mu govori, da je oportunist. Kajti, kaj je na vse zadnje oportunist? To je človek, ki porabija najprimernejšo priliko, da izvaja in uresničuje, kar smatra za primerno in koristno. Človek ne pridobiva nikdar ničesar, ako političnega nasprotnika samo z besedo razdražuje, če nima pri tem nič drugega pri roki, nego besedo. Nemški filozof Kant pripoveduje o morali in izlasi o kategoričnem imperativu (rekli bi: sil, ki se jej ne moreš protiviti). Bismarck odgovarja, da je vse to lepo, ali on živi vendar najraje brez občutka imperativa. Nikdar ni živel po načelih. Ko je trebalo delati, se ni nikdar vpraševal: po katerih načelih boš delal? Lotil se je in storil tako, kakor je mislil, bla bo dobro. Če bi imel v življenju postopati po načelih, zdelo bi se mu, da mora iti po gozdni stezi, a v ustih da mora držati trgog. Pred vsem se morajo Nemci naučiti, da bodo v vsakem videli rojaka in ne političnega nasprotnika! Politika ni po sebi ne logika, ne eksaktna znanost, ampak je sposobnost, da se v vsakem momentu položaja izbira tisto, kar je koristno, ali najmanj škodljivo. S cirklom omerjene znanosti politike — ni, kakor tudi ni take narodne ekonomije! Politika je pouk o tem, kar je možno! Politika je nehalno delo. Vsa politična delavnost sloni na naključjih in slučajih. Človek presoja vrsto verjetnosti pri svojih nasprotnikih in dela na tem proračunu svoje nade. Ako pojde dobro, ga bodo vendarliji za lorvorom, ako pa slabo, ga bodo preglašali za bedaka. Namen politiki ni, da žali! Velike važnosti v politiki je moralna avtoriteta. Politika je naloga, ki jej je podobna edina le plovba po neznanih morjih. Človek ne ve, kako vreme bo, kake struje bodo in kakih viharjev mu bo doživeti. In še to prihaja v politiki, da je človek odvisen od tujih sklepov in zato ne more nikoli povsem samostojno delovati! Politika ni znanost, kakor nista tudi kiparstvo in slikarstvo. Človek more biti jako oster kritik, a vendar ni umetnik. Politika je bolj umetnost, nego znanost. Ne moreš se je naučiti, marveč moraš imeti dar za to. Ne koristi tudi najbolj navsnet, ako se ne izvaja na primeren način in po razmerah. Za vse politične posle treba razumevanja in spretnosti. Pri vsem, kar se želi doseči v politiki, se mora človek ravnati po interesih dežele, ne pa po ceni, ki jo nudi tujinec. S slabimi zakoni in dobrim uradničtvom se da še vedno kaj doseči, ali poleg slabih uradnikov ne koristijo tudi najbolj zakoni! Življenje je borba v vsej naravi in brez notranje borbe bi dospeli do kitajščine in bi okameneli. Brez borbe ni življenja. (Konec pride.)

Nemški državni jezik in Trst.

Trst, 10. aprila.

Cakali smo in čakali in končno smo vendarle ućakali! Že pred kakimi tremi tedni se je oglasil takomimenovani nemški »volksrat« (narodni svet) za Trst in Primorje, priključivši se za skupno izjavo alpskim nemškim »volksratom«, ki so preurejali v Celovcu Avstrijo v smislu nemško-nacionalnih »belangov«, in sedaj je končno vendarle tudi prišel »Triester Tagblatt« s svojim »jezikovnim vprašanjem«. Nekako tako, kot ne bi se prav upali — tržaške razmere so pač precej neugodne za nepotrebno razburjanje duhov — prihajajo v današnjem »Triester Tagblattu« tržaški nemški nacionalci s svojim »stališčem« napram jezikovnemu vprašanju. Ne vemo, kdo je oni »Dr. V. M.«, ki je pač po nalogu onega zgoraj omenjenega »volksrata« načel to vprašanje v »Triester Tagblattu«, toda bodi že, kdor hoče, vidi se mu, da mu beseda nikakor noče gladko iz pesa in da je na vsak način skušal, ost nemškega državnega jezika poviti z debelim bombastim omotom državnih potreb in praktične vrednosti za trgovino in promet, samo da bi je ne občutili onih 97 odstotkov primorskega italijanskega in slovenskega prebivalstva, katerih narodnostne pravice in narodnogospodarske koristi naj bi zadela v prvi vrsti. Članek objavljamo v celoti, da ustvarimo popolno jasnost. Dr. V. M. torej piše:

»Zahteva uvedbe nemščine kot državnega jezika se nahaja v ospredju zanimanja. Prisiljen po žalostnih izkušnjah (?) tekom vojne, je svoječasno železniški minister, sporazumno z vojaškimi činitelji, uvidel potrebo, da je izdal strog odlok, ki je opozarjal na predpise glede notranjega nemškega uradnega jezika in strogo določal, da mora biti namestitev v železniški službi odvisna od znanja nemškega jezika.

Pozneje je izdal trgovinski minister odlok na trgovinske zbornice, s katerim se jim je nalagalo, da se morajo v občevanju s centralnimi oblastmi posluževati izključno nemščine kot poslovnega jezika, in državno sodišče je pred kratkim zavrnilo



pritožbo nekaterih čeških trgovinskih zbornic proti naredbi trgovinskega ministrstva. Utemeljevanje zavrnitve po državnem sodišču postavlja vprašanje državnega jezika v pravo luč. Desetletja je Avstrija bojevala in trpela za mrzkim in nepriljubljenim jezikovnim bojem. Posebno se je ob takih prilikah uporabljal § 19. državnega osnovnega zakona in pritoževalo se je zaradi kršenja zakonito zajamčenih državljanov pravic. Državno sodišče je izreklo sedaj jasno, da določitev službenega jezika ni v protislovju s členom 19. državnega osnovnega zakona; z enakopravnostjo jezikov nima to opraviti ničesar. Državno sodišče pravi: »Nalog zbornicam, da naj se svojih poročilih centralnim uradom poslužujejo onega izmed enakopravnih deželnih jezikov, ki je ob enem notorično poslovni jezik državnih uradov, nikakor ne daje podlage za kake predravnice enega teh deželnih jezikov, temveč odgovarja le praktični potrebi državne uprave« — in tako je.

Za svetovno veljavno nemškega jezika je popolnoma vseeno, ali kakega krajevna oblast sestavlja poročilo osrednjemu uradu v nemškem ali kakem drugem jeziku. Toda za državo ni vseeno. Praktične potrebe državne uprave zahtevajo enoten poslovni jezik, če se hoče, da vlada red, ne pa zmešnjav; in to ne samo v trgovinskem, temveč v vseh drugih ministrstvih, in tako smo prišli do državnega jezika. Da more državni jezik biti samo nemški, ni pač to na ljubo Nemcem (Bog ne daj!), temveč ker med vsemi deželnimi jeziki v Avstriji prihaja v poštev samo nemščina kot svetovni jezik in ker je, kakor pravi državno sodišče, poslovni jezik osrednjih uradov »notorično nemščina«. Kdor hoče storiti državno upravo popolnoma zmožno za delo in okrepiti državo, mora nemški državni jezik zahtevati v interesu države in država sama ga mora zahtevati zase.

Da se pri tem ne smejo prikrivati upravičene koristi posameznih narodov, da jim mora ostati nedotaknjena gojitelna lastnoga narodnega jezika, da se mora pri krajevnih oblastih in uradih upoštevati dotični deželni jezik, je umljivo samo po sebi. Nemci, posebno Nemci v jezikovno mešanem ozemlju, pa morajo nasprotno le zahtevati, da se jim da prilika, da se nauče deželne jezike, kot se mora dati prilika drugim narodom, da se nauče državnega jezika. Nemci se morajo učiti deželni jezikov, če hočejo napram drugim narodom sploh postati zmožni za tekmovalnost.

Za Trst ima nemščina poseben pomen. Kot državni jezik bo sponagala, da se razni državni uredi v njenem pristanskem mestu da vsedravnost označe. Posebna uloga ji gre nadalje kot posredovalni jezik in sredstvo za zvezo med Trstom in zaledem. Za trgovino je ravno z ozirom na zvezo z zaledem neobhodno potrebna. In še nekaj prihaja v poštev: kakor stoji stvar, je za čas po vojni popolnoma gotovo treba računati z izredno povzdiguju tujega prometa iz zaledja in tudi iz Nemčije v jadransko ozemlje. Kak pomen bo imelo znanje nemškega jezika za trgovski svet, za prometne naprave, za tujska prenočišča, sploh za vsakogar, je več kot jasno. Imejmo pred očmi le zgled, ki nam ga je podala vojna: Madžari, Nemci, Čehi, Rumuni, sploh pripadniki vseh narodov prihajajo pogostoma z bližnje fronte nakupovati ali po opravkih k uradom, in vsi se morejo sporazumeti z mestnim prebivalstvom, samo če oboji znajo nemški. Kake težave izvirajo iz pomanjkljivega znanja nemščine, ve vsak, kdor — je ne zna. ... In kako bo boljše znanje nemščine kot državnega jezika tudi vplivalo na uspešnost armade!

Tudi v jezikovnem vprašanju je zopet treba začeti v Soli. Zopet je takorekoč od učitelja odvisna država.

Nekoliko pripomb k tem izvajanjem objavimo jutri.

## Razne politične vesti.

Nemški kancelar in zahteve naših Nemcev. V svojem zadnjem velikem govoru, kjer je razpravljal posebno o zgodovinskih znamenitih dogodkih v Rusiji, je nemški kancelar Bethmann-Hollweg slovesno zatrdil, da se »v stvari drugih dežel ne vmešavamo«. V svojem komentarju o tem govoru izreka glasilo katoliških nacionalcev na Moravskem svoje uverjenje, da ima kancelar istotoliko, kolikor do Rusije, oziroma do čustev avstrijskih narodov, ki se na strani Nemčije zvešto bore proti Rusiji. »Kakor nismo verjeli — pravi omenjeno glasilo — da bi bil grof Stürgkh dal našim Nemcem obljubo, da potem oktroa uvede nemški državni jezik, tako tudi ne verujemo, da bi bil kancelar pritril nemškemu »orientacijskemu načrtu« za uravnavo notranjepolitičnih razmer Avstrije. Niti tega ne verujemo, da bi bil z našimi nemškimi radikali sploh le govoril o notranjepolitičnih razmerah v naši državi. Saj s tem bi kršil prav tisto načelo, ki je kancelar s toliko odločnostjo izrekel pred vsem svetom: mi ne vmešavamo v notranje stvari drugih dežel! In nemški kancelar je pošten in odkritosrčen državnik, na katerega ne pada noben madež v tem pogledu. Vendar so si drugi državniki in politiki z večjo izprevidnostjo in vednostjo, nego li ima Wolf — ki ni ravno med tistimi, ki bi mogli na njih besedo graditi mostove — prizadevali, da bi vrgli ta madež na nemškega kancelarja! — No, kancelar je razpršil Wolfove legende in to ne more ostati brez vpliva na »desetoro zapovedi« nemškega bloka! Mi ne verujemo Wolfu, a verujemo kancelarju, ki je izjavil nadalje (z ozirom na zahtevo socijalnega demokrata Noskeja, naj bi —

se se stranke ne sporazumejejo — vlada že za časa vojne z oktroa izvela novo uredbo v Pruski! — Gotovo je bilo oktroiranje v vseh časih. Ali dvomim, da bi bil trenutek, ko se narod bori za svojo eksistenco, pravi za izvedbo takega oktroiranja? In dalje: »Zdi se mi, da naj bi se pri vsem vprašanju ne pozabljalo misli, da bi bila to neka posebna stvar, ako bi tak državni fundametal hoteli izpreminjati v času, ko se milijoni mož, ki se jim ima volilna pravica izpremeniti, nahaja v strelskih jarkih!« — Navedši te izjave kancelarja, pripominja moravsko glasilo: »V Prusiji gre za volilno pravico, pri nas pa za jezikovno pravo, za narodno enakopravnost!« To pripombo bi mi še izpopolnili in povedali še predravnice: Če je že v Prusiji volilno pravo fundametal države, da se ne more izpreminjati v takih težkih časih — najmanj pa s kakim oktroa — koliko bolj velja to pri nas glede jezikovnih pravic in principa enakopravnosti, kajti s porušenjem tega principa, bi bili porušeni državni temeljni zakoni! Torej fundametal, na katerem stoji država! — Državni kancelar odklanja vsak oktroa v sedanjih časih! — In to je mož, čegar beseda mora nekaj tehtati tudi pri naši vladi — in to ne le po veljavnosti njegove državniške individualnosti, ampak tudi vsled dejstva, da je volilni mož države, ki smo jej mi zavezniki! Kako, za božjo voljo — prijemljemo se za glavo — naj bi pri nas vlada izvela še usodnejši oktroa na škodo narodov in v času, ko se ti narodi bore na ekzistenco in integriteto države? — Na zaključku meni moravsko glasilo, da je kancelar izbil pristašem »desetoro zapovedi« močan »trumpf« iz rok, izjavivši, »naj bi ta politični boj odložili za čas, ko bomo zopet z vso varnostjo gledali v naše bodoče življenje!« — Državni kancelar je govoril o Pruski, v pruski zbornici in na pruski naslov (saj se noče vmešavati v notranje stvari drugih držav!); ali, če bi njegova beseda to pot vplivala tudi preko meje sem k nam, če bi jo hoteli naši državniki slušati in se po njej ravnavati, bi mogli mi tako »vmešavanje« pozdravljati. Sicer pa bi želeli, da beseda o nevmešavanju ni podana le pod silo sedanjih razmer in le za sedanje čase, marveč tudi za bodoče, za vedno in resnično, kajti potem šele bo konec Wolfovih legend, bo nemškimi radikalcem izbit trumf iz rok za vedno, da se ne bodo mogli nikdar več z grešno roko dotikati fundamentov države!!

Demokratizacija ruske vojske. »Frankfurter Zeitung« prinaša po pariškem »Journalu« nastopna izvajanja polkovnika Šumškega: Za nikogar ni več skrivnost, da so najnagernejši med našimi mladimi častniki študenti, ki so bili na čelu revolucionarnega gibanja. To zadošča, da razumemo ves preobrat razmer. Hkratu ne drži več dinastija Romanovih svoje stare in zveste vojske, ne drži več naroda na udi. Od te nove vojske, ki je izšla iz naroda in ki ni nosila uniforme samo za to, da žrtvuje domovini življenje, se ni moglo več zahtevati, da strelja na narod: Zato se je silna revolucija že nekoliko mesecev kazala neizogibno. Vendar se je v obče mislilo, da se narodna volja pokaže šele po vojni. Tisti ljudje sami, ki so sodelovali pri nemirih, proizvedenih po krizi radi prehrane, in ki so protestirali proti vladi, radi katere je trpelo pokrajinsko prebivalstvo, niso v tistem času slutili, kako silno je bilo po njih izjavljeno gibanje. Enostavno grozno se jim je zdelo, da je Rusija, ta žitnica, ki bi mogla hraniti pol sveta, vsled nedostatkosti organizacije dostavljajna došla tako daleč, da trpi lakoto. Ko se je zasilil krik: »Kruha, kruha!«, so izprevideli zastopniki naroda, da je prišla ura, da se ta velika vstaja naroda izrazi za nacionalno stvar. — Ko je general Kabanov poizkušal, da bi z orožjem udušil punt, vojniki niso hoteli streljati na maso, ki je zahtevala kruha. Volinjski gardijski polk je prvi dvignil revolucionarno zastavo. Preobratniški polk, ki so ga smatrali kot zvestega in ki mu je car šel in je njega uniformo nosil kot prestolonaslednik, so poslali, da naskočijo vojašnico Volinjskega polka. Preobratniški polk pa se je takoj pridružil revolucionarnim četam. Sedaj je petrograjski posadka in za njo vsa vojska izprevidela, da nobena stvar ne more več zavestiti osvobođenja. Važno je konstatirati, da se je ta nagli preobrat v vojski vršil istčasno z razvojem politične akcije v duši. Da se vidi, kako je demokratski ideal osvojil duhove, treba opozoriti na dejstvo, da so se v več petrograjskih polkih ustanovili odbori, ki so sestavljeni iz najzaslužnejših vojakov, najboljših podčastnikov in častnikov, najvišje cenjenih radi sposobnosti in hrabrosti. Te odbore treba vprašati, kolik gre za povišanja. Teh prizadevanj proviziorna vlada očito ne odobruje, ker noče da se vredna moč notranje vezi ruske vojske omajala z nepremišljenimi reformami. Ali po teh prizadevanjih je pričakovati, da bo ruska vojska reorganizirana v najširšem demokratskem smislu.

PROSIMO RABLJENEGA PERILA IN KRP ZA NAŠE UBOGE RANJENCE. — ODDA NAJ SE V »NARODNI DOM«.

## Domače vesti.

Odklikovanja. Z bojišča smo prejeli: Za svojo neustrašenost pred sovražnikom na bojišču je odklikovan z bronasto hrabrostno svetinjo desetnik 17. pp. Fran Skok iz Brestovice pri Sezani. Iskreno mu čestitajo tovariši. — Iz St. Andreža nam poročajo: Naš bojevniki, četovodja Blazij Tabaj, je odklikovan z železnim zaslužnim križcem. Čestitamo.

Njegovo Veličanstvo cesar Karel I. protektor in Najvišji član c. kr. avstrijskega kmetijskega društva na Dunaju. Temu društvu je kabinetna pisarna sporočila: Njegovo c. in kr. apostolsko Veličanstvo je, premišlito ugodivši prošnji, stavljeni po predsedništvu, premišlito sprejel protektorat c. kr. avstrijskega kmetijskega društva na Dunaju in obenem dovolilo, da se sme Nj. Veličanstvo vpisati kakor Najvišji član v društvenem seznamu.

Sadni krompir. Cesarski komisar razglasi: Poljedelci iz mesta in spodnje okolice, ki so se v smislu ministrske naredbje, izdane 18. oktobra 1916, drž. zak. št. 362, prijavili za sadni krompir na mestnem magistratu ali pri svojem okrajnem načelniku pred 31. decembrom leta 1916, in ki se jim priimek začneja s črko C ali D ali E, naj se zglase na mestnem magistratu (oddelek VII., nadstropje IV. v občinski palači) jutri, 12. t. m., v dopoldanski urah, da dobe dotične nakaznice.

Prodaja srečk za efektno loterijo, ki jo je komite za »vojaški dan« pod pokroviteljstvom namestnika dr. barona Fries-Skeneja priredil v korist tržaške vojne oskrbe, se prične danes. Srečke se dobe v prostorih odbora v ulici S. Antonio št. 3, pritičije, ter jih bodo razprodajali člani komiteja za »vojaški dan. Cena posamezne srečke je 1 K. Vsakdo si more v omenjenih prostorih ogledati tudi dobitke loterije.

Ne dvomimo, da se bo prebivalstvo našega mesta, čegar poštvenost se je izkazala še ob vsaki priliki, tudi tega na veliko zasnovanega podjetja udeležilo v kar največjem številu ter z izdatnim kupom srečk pripomoglo do čim lepšega uspeha. Saj gre za plemeniti namen, da dovedemo novih sredstev tržaški vojni oskrbi. — Zrebanje srečk se bo vršilo v ponedeljek, 30. t. m.

Podporno komisijo za družine vpoklicancev v ulici Carintia št. 18. bi prosili, da stvar glede povišanja vzdrževalnin v smislu najnovejše cesarske naredbje uredi tako, da žene in matere vpoklicancev ne bodo imele nepotrebnih potov. V dobi »fil« ko morajo uboge žene postajati včasih kar po cele ure za kosček kruha ali kakih pet kilogramov oglja, bi bilo pač skrajno neumnost, da bi morale še za skromni povisek, ki jim gre po zakonu, tekat od Poncija do Pilata. Tudi naj se ljudi ne silijo, da bi delali šele »suplike« za določeno povišanje. Državna vzdrževalnina pač ni nikakr miloščina, za katero bi se moralo prosjati. Zato je dolžnost pristojnih uradov, da grede družinam pri tem kolikor mogoče na roke. V Trstu naj bi se po našem mnenju stvar uredila tako, da bi podporna komisija objavila gotov turnus, bodisi po vrsti plačilnih pol ali po vrsti začasnih črk primikov. Sicer bo naveden tak, da bodo žene lahko po cele dneve čakale zaman, da pridejo na vrsto. Podporna komisija naj se potem brez daljših formalnosti zadovoljuje z ustmeno prijavo vsake posamezne stranke, ter potem ex offio poskrbi za potrebne povišbe. Sicer pa ima komisija itak že vse potrebne podatke o gospodarskih razmerah vsake posamezne družine, ki dobiva vzdrževalnino, in bo pač torej že na podlagi teh podatkov lahko razsodila o opravičenosti ali neopravičenosti kakega zahtevka. Kar se tiče pa špejcelno družin, ki bivajo v lastnih hišah, pa na naj predloženo potrdilo kake posojilnice ali kakega drugega zavoda o dolgu in višini obresti zadostuje za rešitev vprašanja, ali je zahtevek ponajmanjšim prispevku opravičen ali ne. Na noben način pa naj se ljudem ne dela nepotrebnih stroškov s kakimi zemljiško-knjižnimi izpiski. Po našem mnenju je dolžnost komisije, da si tudi v takem slučaju uradnim putem poskrbi potrebne podatke. — Upamo, da se bodo v interesu prebivalstva po možnosti vpoštevale naše želje.

Cenejša živila za manj imovito prebivalstvo. Kakor skoraj povsod v večjih mestih, je tudi tržaški aprovizacijski odbor sklenil manj imovitemu prebivalstvu oddajati vsaj nekatere živila po znatno znižanih cenah. Ta hvalevredni sklep aprovizacijskega odbora je prebivalstvo pozdravilo gotovo z največjo radostjo in storilo bi bilo tudi rado vse, da postane deležno te dobrote. V nedeljo teden je bilo razglašeno v tržaškem časopisu, da naj se glavarji onih družin, katere mislijo, da bi mogle biti deležne tega znižanja živilskih cen, zglase pri svojih pristojnih krušnih komisijah, kjer dobe obrazce, katere naj potem do sobote, 7. t. m. vrnejo izpolnjene zopet krušnim komisijam. Dasi-ravno ljudstvo dandanes v časopisu zanjimajo najbolj vesti, ki se tičejo živilskega vprašanja, pa je vendar gotovo bilo na tisoče družin, ki so ali prezrle dotično vest, ali pa je niso imele prav in se zato tudi niso zglasile pri krušnih komisijah. Veliko je takih družin, ki res nujno po-

trebujejo znižanja živilskih cen, dasiravno niso tako ubožne, da bi potrebovale naravnost miloščine ali drugačne javne podpore. V mirnem času se je dalo izhajati z zaslužkom 5, 6, 7, 8 K na dan, če družina ni bila ravno prevelika; toda kaj pa pomeni dandanes 8 K zaslužka na dan, če je v družini 5, 6 ali več oseb, ki morajo imeti hrano vse, dočim pa služi samo eden. Naj se odbije od 8 K stanovanje, ki vključ morebitnemu znižanju stane najmanj K 150 na dan, ostane potem za hrano in vse drugo samo še K 650. Če zadnjič nekateri smo preračunali, da živila aprovizacijske komisije s kruhom in mlekom stanejo na dan nad 9 K, skoraj 10 K, in da zadostujejo komaj za 4 dni. A kako naj živi potem družina, katere prehranjevalec služi na dan samo 8 K in ji po odbitku stanarine ostane samo še K 650, torej K 130 na osebo in dan? Posledica je pač, da taka družina ne more kupiti vseh živil, ki jih daje aprovizacijska komisija, in mora potem še to zmanjšano množino zopet raztegniti na cel teden, tako da gotovo ni niti enega dneva v tednu, da bi se družina v resnici najedla do siteda. Odrasli pač še prenašajo tak način preživljanja, toda hudo je pri otrocih, ki ne razumejo, da se je treba stiskati in stiskati, in hočejo imeti hrane toliko, da bi se najedli. Starši, ki za delo potrebujejo krepke hrane, si rajši odtrgujejo od lastnih ust, samo da dobe otroci več; toda to je mogoče le nekaj časa. Naj oboli prehranjevalec, je izgubljena vsa družina. Tako se godi danes v vseh družinah namščencev s stalnimi plačami, pa naj so državni ali zasebni, ako njihovi prejemniki niso tako veliki, da prihaja na vsako osebo v družini nad 3 K na dan. Kaj naj potem šele rečemo o delavskih družinah, kjer je zaslužek še veliko manjši, ali družin poklicancev z neznatno vzdrževalnino! Pa vzemimo družino kakega uradnika, državnega ali kakršnegakoli. Ker mu ne gleda že ravno palec iz čevlja in komolec iz rokava, ga nihče ne bo smatral za takega ubožca, da bi bil potreben miloščine ali javne podpore. In vendar je v največji zadregi, kako naj s svojimi dohodki preživlja rodbino. Veliko jih je potrebnih od njega, a potreben je tudi on. Koliko takih družinskih glavarjev pa se je priglasilo za znižane cene živil? Skoraj nobeden, ker ni vedel, da ima tudi on pravico do njih. Kakor čujemo, se glede tega vprašanja razdeli prebivalstvo v štiri skupine: prva z dnevnimi dohodki do 1 K na osebo v družini, druga z dohodki 1 do 2 K na osebo in dan, tretja z dohodki 2 do 3 K, četrta pa z dohodki nad 3 K na osebo in dan. Večina namščencev s stalno plačo spaja v drugo skupino. Da se tudi takim družinam, ki se večinoma zaradi neumevanja dotičnega razglašja, niso priglasile, da prilika, da si morejo dobiti to olajšavo, naj se rok za priglasitev podaljša vsaj še do sobote tega tedna, do 14. t. m. Sama dobra volja, pokazana v prvem razglasu, pač le malo pomaga, če pomoči potreben človek ne ve, kaj in kako naj stori, da bo deležen omoči. Upamo torej, da slavna aprovizacijska komisija ustreže tej upravičeni želji.

Popravljamo. V politični vesti včerajšnjega izdavanja pod naslovom »Predsednik parlamenta, ki molči«, se je urinila tiskovna pomota, ki jo moramo popraviti, ker kvari smisel. Stavek se mora glasiiti: »Brez oziroma na to, da si vlada usvaja tudi rešitev tega vprašanja (reformo poslovnikov), bi moral dr. Sylvester izdelati svoj načrt, prvič že s konstitucionalnega stališča, da bi varoval pravice zbornice itd., ne pa »izposloval«, kakor je bilo natisnjeno včeraj. Pravica parlamenta ni treba še le izposlovati, ker so mu zagotovljene po državnih ustanovnih zakonih. Varovati in hraniti pa jih — kakor pričajo sedanjí dogodki — res treba! In to ne le pred preseganji kake k absolutizmu nagibajoče se vlade, ampak tudi pred izvestimi parlamentarci, ki pošiljajo parlament k vragu, čim jim je na poti, ko hočejo ustrežati svoji sebičnosti in pohlepnosti.

Nemške predstave v gledališču »Eden«.

Snočnja uprizoritev Auerheimejeve »Velike strasti« je uspeša prav dobro. — Danes se uprizori Schnitzlerjev »Anatoli«, jutri pa se ponove tri »nedejanke«: »Modri sodnik«, »Sramežljivka«, in »Izkušnja talenta«. Gca. Sary nastopi z nekaterimi pesmimi.

DAROVIL.

Darovi, došli cesarskemu komisarju. Zakladu za vžive in sirote v vojni padlih Tržačanov: Adolf Wolf K 10, tvrdka Michael Truden K 50. Tvrdka S. D. Modiano K 150/50 zakladu za brezposelne.

G. Vilko pl. Maroli je daroval svetoviranski podružnici CMD 20 K za eno škaflojo pristnih CM užigalic, ki jih je dal G. Dekleva.

Zadnje vesti.

NEMŠKO VEČERNO URADNO POROČILO BEROLIN, 10. (Kor.) Veliki glavni stan, 10. aprila 1917, zvečer.

Na južnem bregu Scarpe so se izjavili po močnem ognju na novo zastavljeni angleški napadi. Na fronti ob Aisni traja dalje živahen artiljerijski boj. — Na vzhodu in v Macedoniji nobenih večjih bojnih dejanj.

ČESKO - BUDJEVIŠKA RESTAVRACIJA (Bosakova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja v ulici delle Poste št. 14, vhod v ulici Giorgio Galati, zraven glavne pošte. — Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

**MALI OGLASI**  
se računajo po 4 stot. besedo.  
Mestno tiskano besedo se računuje enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Prodaja dva Singerjeva šivalna stroja. Renner, Senca t. g. 1917, I. Dela se hoče. 10/17

Kupuje se cunje bele, barvane, pokrivala, pletenine, ... (v lastni hiši) v Trstu, Via delle Poste št. 19.

Pozor trgovci! Kupujem vsakršno blago kakor: železo, kuhinjsko posodo, obliko, štedilnik in peči. Ponudba z uročenjem in cenikom naj se pošlje na naslovo: Josip Fleneti, Lendol 133, pošta Hrasno pri Post. jni. 1948

Kupuje se cunje bele, barvane, pokrivala, pletenine, ... (v lastni hiši) v Trstu, Via delle Poste št. 19.

Žakije vsako vrste kupuje Jakob Margon. Via Solitaria 21 (pri mestni bolnišnici). 964

Fotograf. Avton Jerkič posluža zopet v svojem ateljeju v Trstu, Via delle Poste št. 19.

Mallnover. Izbor, iz pristnega sadja, v sodih, prodaja takoj po zmrzli ceni Parčica. Skladišče ulica Galsi št. 10 od 11-12, 4-5. 3061

Diplomirana učiteljica podučuje z gotovim uspehom male in od astle (gospo) in go-podično, nemško in slovensko, le na svojem domu, po zmerani ceni. Informacije od 3-7 pop. Ulica Obizzo 27. III. nad, druge stopnice zdesle na dvorišču, vrata 8. (A 8)

Hišica blizu kolodvora Sv. Ane, z dvema sobama, veliko kuhinjo z majoličnim oganjilcem, cementirani 2 kleti, vodnjak s pitno vodo, približno 60 klf. že obdelanega vrta (s krompirjem in zelenjavom), z lepim razgledom na morje, se prodaja za K 180.00. — Obdelano in ograjeno zemljišče 535 klf pri Sv. Ani K 15.000. Pojasnila daje Kolarščik, Kavarna Corso 9-11, 3-7.

**JADRANSKA BANKA**  
Trst, Via Cassa di Risparmio 5  
(Lastno posojilo)  
Kapital in rezerva K 8.990.000.—  
FILLJALKE: D. D. Tegelhofstrasse 7-8, Dubrovnik, Kotor, Ljubljana, Metković, Opattja, Spil, Sibenik, Zadar.  
VLOGE NA KNJIŽICE  
**3 1/2 %**  
od dneva vloge do dneva vžitja. (Rentni davek plačuje banka svojega Obnavljanje vlog na tekočem in žiroračunu po dogovoru. — Akreditivni čeki in nakaznice na vsa tu- in inozemska tržišča.

KUPUJE IN PRODAJA: vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisma, priporočila, denice, srečke itd. — VALUTE IN DEVIZE  
PREDUJMI na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih, SAFE DEPOSITS  
PROMESE. — Prodaja srečk razredne loterije Zavarovanje vsakršnih papirjev proti kurzi izgubi, revizija žreb jara srečk i. t. d. brezplačno. Stavbni kredit, remours kredit. Borzna naročila. — Inkašo.  
MENJALNICA. — ESKOMPT MENIC.  
Telefon: 1463, 1793 in 2676  
Uradne ure od 9 do 1 popoldne.  
Brzjavlj: JADRANSKA

**Emilia Ceregato**  
Trst Campo S. Giacomo 2  
Priporoča cenjen občinstvu svojo trgovino pisarniških in solskih potrebščin  
Prodaja razglednic in igrač vseh vrst, Prodajajo se tudi melirantni in slov. jeziki.

**Hotel in restavracija METROPOLE**  
Trst, ulica S. Nicolò 22.  
Kuhinja prve vrste. Vina izbrana. Elegantne sobe. — Največja čistost. — Cene zmerne.

**Kabaret-Varietè MAXIM**  
Trst - Via Stadlon 10 - Trst  
Odprto od 8<sup>1/2</sup> zvečer naprej  
Cena: 1. vrste K 2. II. vrste K 1.

**Pfaff** Stroj za šivanje in vezanje, pravi nemški vzorci.  
Seidel & Neumann in „Singer“ Rast & Gasser  
Bogata zaloga vseh potrebščin.  
Mehanična delavnica za vsako popraviljanje.  
— Trvdka ustanovljena leta 1878. —  
**FRANCESCO BEDNAR**  
Trst, ulica Campanile št. 19.

## „Tržaška posojilnica in hranilnica“

**POSOJILA DAJE**  
za vključbo 5 1/2 %  
na menice po 6%  
na zastave in amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru  
**ESKOMPTUJE TRGOVSKE MENICE.**

**HRANILNE VLOGE**  
sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obstaja po  
**4 %**  
Večje stalne vloge v vloga na tek račun po dogovoru.  
Rentni račun plačuje sam. Vloga se lahko po 183 krozi. — ODDAJA  
DOMAČE NABAVILNICE (HRANILNE PUŠICE).

registrirana zadruga z omejenim poročtvom  
TRST - Piazza della Caserma št. 2, I. nad. - TRST  
(v lastni hiši) vlog po glavnih stopnicah.  
Poštno hranilišni račun 16.004. TELEFON št. 962  
ima varnostno celico (safe deposit) za shranbo vrednostnih listin, dokumentov in raznih drugih vrednot, popolnoma varno proti ulomu in požaru, urejeno po najnovejšem načinu ter je oddaja strankam v najam po najnižjih cenah.  
**STANJE VLOG NA 10 MILIJONOV KRON.**  
Uradna ura: od 9 do 12 dop. in od 3 do 5 pop. Izplačuje vsak datavnik ob uradni uri